

Nr 30.

Av herr **Jonsson** i Skutskär, om viss ändring i lagen om folkpensionering och i förordningen om invalidunderstöd.

Enligt 1935 års lag om folkpensionering utgår folkpension efter fyllda 67 år för såväl man som kvinna, såvida icke vederbörande dessförinnan erhållit sjukpension. Förutom grundpensionen utgår tilläggspension enligt dyrortsgraderade inkomstregler, vilket gör, att äkta makar på de olika dyrorterna i pensionshänseende komma i en förmånligare ekonomisk ställning än exempelvis den ensamstående pensionären, som åtnjuter tilläggspension, detta dock endast under den förutsättningen, att de äkta makarna uppnå pensionsåldern samtidigt. Är så förhållandet, att maken är 7 år yngre än sin make, så äro de under en sådan tidsrymd hänvisade till makens pension — vari ingår tilläggspension — som enda inkomstkälla, såvida icke fattigvårdssamhället träder hjälpsande emellan. Med all rätt har man i kritiken mot den nuvarande folkpensionslagen pekat på den ensamstående pensionärens små möjligheter att klara sig på sin grund- och tilläggspension. Detta gäller i dubbel bemärkelse för äkta makar, vilka ha att draga sig fram på ett pensionsbelopp som är beräknat för en persons behov. Det är med tanke på detta förhållande obegripligt, hur man i lagen om folkpensionering kunnat förbigå en makes försörjningsplikt mot maka, när man exempelvis i lagen om barnbidrag ihågkommit en arbetsförmögens oförmåga att försörja minderåriga barn. Männe omnämnda förbiseende i pensionslagen beror på att det anses, att en 65 års kvinna, vilken alltsedan sitt giftermål helt ägnat sig åt sitt hem, på gamla dagar skall kunna söka sin utkomst utom hemmet? Eller beror denna lucka i pensionslagen på samhällsekonomiska betänkligheter? De samhällsekonomiska utgifterna äro dock här oundvikliga. Frågan är bara den, vilka skola betala: kommunerna via fattigvården, med all godtycklighet som därmed följer, eller statsverket genom en förbättrad pensionslagstiftning. För min del anser jag, det är vår sociallagstiftning mera värdigt, att man där snarast möjligt tager bort omnämnda missförhållande genom införande av familjepension i stället för att kvarhålla en ordning med folkpension, som — särskilt i vad det gäller medellösa äkta makar — måste utfyllas med fattigvårdsbidrag. Önskligt hade det varit att fått denna fråga löst genom sänkt pensionsålder för alla kvinnor. Men som de ensamstående pensionärernas levnadsförhållanden redan äro föremål för socialvårdskommitténs omprövning, inskränker jag mig till att här föreslå införande av familjepension för äkta makar. För att underlätta denna frågas lösning och för att i möjligaste mån förbilliga kostnaden för statsverket kunde ju en åldersgräns nedåt sättas exempelvis till 60 år. Vidare anser jag, att här föreslagna partiella ändring av folkpen-

sionslagen mycket väl kan gå för sig redan vid innevarande riksdag, utan att därmed föregripa socialvårdskommittén i dess stora utredning om folkpensionen, en utredning som icke lär bli klar på åtskilliga år ännu.

Under åberopande av vad här ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i lagen om folkpensionering och förordningen om invalidunderstöd den 28 juni 1935, att makas pensionsrätt oberoende av om hon är arbetsförmögen i folkpensionslagens mening skall inträda samtidigt med att maken blir berättigad till tilläggspension, dock icke innan hon fyllt 60 år,

samt att vederbörande utskott måtte utarbета behövlіg lagtext.

Stockholm den 14 januari 1944.

Einar Jonsson,
Skutskär.